

Aan Staatssecretaris BZK
Van DGDOO/Digitale Samenleving

nota

Nota Kamervragen over het bericht 'Waarom Franse jongeren toestemming van ouders nodig hebben voor TikTok (en Nederlandse niet)'

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2023-0000175578

Datum

7 april 2023

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

J&V, OCW, EZK, VWS, CZW

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Bijgaand treft u de beantwoording van de Kamervragen over het bericht 'Waarom Franse jongeren toestemming van ouders nodig hebben voor TikTok (en Nederlandse niet)'.¹ Streven is om de antwoorden binnen de termijn van drie weken aan de Kamer te sturen. Deze termijn verstrijkt op 31 maart 2023. U beantwoordt de vragen samen met de minister voor Rechtsbescherming omdat de vragen ook gaan over de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Geadviseerd besluit

- Graag akkoord gaan met de beantwoording van de Kamervragen en verzending aan de Tweede Kamer.

Kern

- Trouw publiceerde op 4 maart 2023 een artikel over een Frans wetsvoorstel waarmee onder andere de leeftijdsgrens om een account aan te maken op sociale media in Frankrijk wordt verhoogd naar 15 jaar indien er geen toestemming door de ouders/verzorgers is gegeven.
- De vragen van het lid Drost van de ChristenUnie gaan met name over de leeftijdsgrens om gebruik te maken van sociale media en de stappen die u neemt om ervoor te zorgen dat kinderen niet zonder toestemming van de ouders/verzorgers gebruik kunnen maken van sociale media.
- In de beantwoording geeft u (samen met de minister voor Rechtsbescherming) aan dat volgens de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG) kinderen die de leeftijd van 16 jaar nog niet hebben bereikt alleen een online account mogen aanmaken als één van de ouders/verzorgers hiervoor toestemming heeft gegeven. Bedrijven zijn volgens de AVG verplicht een redelijke inspanning te leveren om te controleren of er daadwerkelijk toestemming is gegeven. De Autoriteit Persoonsgegevens houdt toezicht op de naleving hiervan.
- Het Kamerlid vraagt onder meer waarom Nederland een officieuze grens hanteert van 13 jaar om een account aan te maken op sociale media. Er is echter geen sprake van een officieuze grens van 13 jaar. Wel zijn er diverse sociale mediaplatforms in Nederland die ervoor kiezen om kinderen jonger dan 13 jaar in elk geval niet toe te laten tot hun platform.

¹ <https://www.trouw.nl/cultuur-media/waarom-franse-jongeren-toestemming-van-ouders-nodig-hebben-voor-tiktok-en-nederlandse-niet~b3d894988/>

- In de beantwoording licht u verder toe welke acties u onderneemt om ervoor te zorgen dat kinderen onder de 16 jaar niet zonder toestemming van hun ouders/verzorgers gebruik kunnen maken van sociale media en kinderen online beter te beschermen.
- U geeft in de beantwoording aan dat u met interesse kijkt naar het Franse wetsvoorstel en andere stappen die Frankrijk neemt om kinderen online beter te beschermen en weerbaar te maken.
- In de beantwoording verwijst u naar twee brieven die u naar de Tweede Kamer zal sturen over de verplichtingen van de DSA voor online platforms en de acties die u onderneemt om leeftijdscontrole door platforms te verbeteren. Deze twee brieven zitten momenteel nog in de lijn.
- De Kamervragen zijn beantwoord in afstemming met J&V, OCW, EZK, VWS en BZK/CZW.
- J&V hecht er belang aan te benadrukken dat het niet aan het kabinet is om platforms te wijzen op het naleven van de AVG, omdat dit een taak is van de onafhankelijk toezichthouder. BZK erkent de rol die de toezichthouder hierin heeft, maar voelt wel de verantwoordelijkheid om kinderrechten online te waarborgen en in dat kader kunnen ook gesprekken met platforms plaatsvinden.

Onze referentie
2023-0000175578
Datum
7 april 2023

Toelichting

Artikel Trouw 'Waarom Franse jongeren toestemming van ouders nodig hebben voor TikTok (en Nederlandse niet)'

- De Franse Assemblée Nationale heeft een wetsvoorstel aangenomen waarmee ouders van kinderen tot vijftien jaar toestemming moeten geven voor het gebruik van sociale media. Het wetsvoorstel moet nog worden behandeld door de Sénat.
- Het Franse parlement maakt zich volgens het artikel grote zorgen over de invloed van sociale media op jongeren. Met dit wetsvoorstel willen de politici risico's zoals pornografie, cyberpesten, onrealistische schoonheidsnormen en telefoonverslaving voorkomen.
- In het artikel geeft Paddy Leerssen, onderzoeker Informatierecht van de Universiteit van Amsterdam, een reactie op deze ontwikkeling. Hij stelt dat Nederland terughoudend is met wetgeving voor sociale media. Nederland zou volgens hem – in tegenstelling tot Duitsland en Frankrijk – platformregulering eerst overlaten aan de EU en niet met eigen wetgeving komen. Hij snapt deze keuze van Nederland, maar merkt wel dat platforms sneller in actie komen als landen dreigen met wetgeving.
- Het artikel sluit af met de vraag of het Franse wetsvoorstel uitvoerbaar is. Leerssen geeft aan dat nog niet te weten, maar ziet wel dat voorstellen tot platformregulering uit Frankrijk vaak tekortschieten, omdat ze bijvoorbeeld technisch lastig uit te voeren zijn.
- De titel van het artikel in Trouw suggereert overigens dat Nederlandse jongeren geen toestemming nodig hebben van hun ouders om gebruik te maken van sociale media zoals TikTok. Dat is niet het geval.

Algemene lijn in beantwoording BZK en J&V

- In de beantwoording geven u en de minister voor Rechtsbescherming aan dat kinderen die nog niet de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt volgens de UAVG alleen een online account mogen aanmaken als een van de ouders/verzorgers hiervoor toestemming heeft gegeven. Bedrijven zijn

volgens de AVG verplicht een redelijke inspanning te leveren om te controleren of er daadwerkelijk toestemming is gegeven. De Autoriteit Persoonsgegevens houdt toezicht op de naleving hiervan.

- U voegt daaraan toe dat op Europees niveau in de Audiovisuele Mediadienstenrichtlijn regelgeving is vastgesteld om minderjarigen te beschermen tegen schadelijk audiovisueel media-aanbod. In het geval van TikTok, dat in Ierland gevestigd is, zijn de door de Ierse wetgevers opgestelde regels van toepassing.
- U schrijft dat het in de praktijk lastig is om te controleren of kinderen toestemming hebben gekregen van hun ouders/verzorgers en dat kinderen vindingrijk zijn om zonder toestemming van de ouders/verzorgers een account op sociale media aan te maken.
- U geeft aan dat u experttafels heeft georganiseerd waarin oplossingen zijn besproken om de leeftijdscontrole te verbeteren en dat u zich aan het beraden bent op mogelijke oplossingen. Daarbij is het van belang dat de privacy van de gebruikers gewaarborgd blijft, de oplossing open source wordt ontwikkeld, de oplossing voldoet aan bestaande en aankomende wet- en regelgeving en de oplossing niet leidt tot ongewenste uitsluiting, bijvoorbeeld voor kinderen die geen ouders hebben.
- Het Kamerlid is van mening dat sociale mediagebruik erg schadelijk kan zijn voor de mentale gezondheid van jongeren. U geeft aan deze mening te delen omdat uit steeds meer wetenschappelijk onderzoek blijkt dat dit inderdaad het geval is, maar u benadrukt tegelijk dat sociale media ook positieve effecten kunnen hebben op jongeren.
- Het Kamerlid is verder van mening dat ouders meer grip moeten krijgen op de accounts van hun kinderen om hun kinderen te beschermen. U geeft aan dat dit een mogelijke oplossingsrichting zou kunnen zijn, maar dat daarbij wel rekening gehouden moet worden met de privacy van het kind.
- In de beantwoording gaat u verder in op de acties die u onderneemt om kinderen online beter te beschermen. Zo zal BZK gesprekken voeren met verschillende toezichthouders om te kijken hoe we het online toezicht op kinderrechten kunnen verbeteren en werken we aan de doorontwikkeling van de Code Kinderrechten Online. Ook laat u een kinderrechten impact assessment ontwikkelen dat gebruikt kan worden om inzicht te krijgen in het risico op schending van kinderrechten in het finale ontwerp van een digitale dienst die gericht is op kinderen.
- Het Kamerlid vraagt tot slot of u bereid bent om de leeftijdsgrens te verhogen naar 15 jaar. Aangezien de leeftijdsgrens waarbij toestemming van de ouders/verzorgers nodig is voor de verwerking van persoonsgegevens volgens de UAVG al op 16 jaar ligt, vindt u het niet wenselijk deze te verlagen naar 15 jaar. U benadrukt nogmaals dat de Autoriteit Persoonsgegevens erop moet toezien dat deze leeftijdsgrens wordt nageleefd.

Onze referentie

2023-0000175578

Datum

7 april 2023

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief beantwoording	

	Kamervragen over het bericht 'Waarom Franse jongeren toestemming van ouders nodig hebben voor TikTok (en Nederlandse niet)'	
--	---	--

Onze referentie
2023-0000175578

Datum
7 april 2023